

SUPREMO TRIBUNALE DELLA SEGNETURA APOSTOLICA.
- Revoca delle facultà - Sentenza definitiva - (Exc.mus Episcopus - Congregatio pro Clericis) - 28 aprile 2007 - Prot. n. 37937/05 CA - Grocholewski, Ponente (*).

I. FACTI SPECIES. 1. D.nus N., natus die 7 novembris 1932 [...], die 29 iunii 1990 ab Exc.mo Episcopo dioecesano tunc temporis presbyter ordinatus est (S. 1).

2. Annis vero 1990-1991 occasione directionis spiritalis per plus minusve sex menses habitudinem sexualem cum paroeciana habuit, quae cessata relatione curam psychicam per plures menses recepit in quodam instituto ac postea etiam cum [alio] sacerdote [...] eandem habitudinem instituit (S. 4; 7; 10; 17; 33; 42).

3. Rev.dus N. sese [medio anno 2001] a ministerio activo abstinuit [...]. Episcopus, Exc.mus N., dein curavit ut ei daretur subsidium oeconomicum, adeo ut haberet sustentationem aequalem retributioni sacerdotum suae aetatis in ministerio activo (S. 4; 34). Rev.dus N. consensit (S. 4).

4. Denuntiata vero mense augusto 2003 [...] relatione sexuali a Rev.do N. [...] annis 1990-1991 habita (S. 5-6), ipse convocatus est ad sessionem cum Exc.mo Episcopo coram Cancellario [...] et Vices Cancellarii agente [...] die 19 augusti 2003 habitam. Qua in sessione Rev.dus N. rem admisit et Exc.mus Episcopus, "to protect you and the diocese" ei revocavit omnes facultates: "you

will not be permitted to celebrate mass publicly, hear confessions, preach, officiate at weddings. If you need further counseling, the diocese can help you, and we will continue to support you financially...". Rev.dus N. respondit: "I agree and accept" (S. 7-8). Quam decisionem Exc.mus Episcopus litteris diei 19 augusti 2003 confirmavit (S. 9).

5. Epistola autem diei 29 septembris 2004 Rev.dus N. quandam mitigationem praefatae decisionis petiit, scilicet ut posset: a) SS.mam Eucharistiam celebrare adstantibus quibusdam membris suae familiae vel amicis domo sua vel in eorum domo; b) recipere confessiones eorum qui sponte ad ipsum accederent; c) administrare unctionem infirmorum membris familiae et amicis; d) concelebrare in exsequiis eorum et presbyterorum necnon in S. Missa Chrismatis. Explicite exclusit facultatem praedicandi (S. 11).

Exc.mus vero Episcopus litteris diei 8 octobris 2004, petitis ut plurimum reiectis, tantum concessit ut Rev.dus N. unctionem infirmorum in singulis casibus de licentia eius vel Cancellarii membris suae familiae administrare posset atque pro eis et amicis praeesse vigiliae orationis in aedibus funerarii ("a vigil of prayer... at the funeral parlor"). Addidit Episcopus: "I am trying to safeguard the whole Diocese and to avoid any possible lawsuit..." (S. 12-13).

6. Frustra facta remonstratione, de qua in can. 1734 (S. 14-15), Rev.dus N. tunc ad Congregationem pro Clericis recurrit (S. 16-20), quae audito Exc.mo Episcopo (S. 22-23), eius decisionem diei 19 augusti 2003 tamquam poenam illegitime impositam habens, decreto diei 22 iunii 2005 eundem Exc.mum Episcopum iussit illam statim revocare (S. 25-26).

Instantia vero diei 19 augusti 2005 Exc.mus Episcopus a Congregatione petiit ut hanc decisionem revocare vel emendare vellet, cum in casu non ageretur de re poenali, asserens quod: "If I erred procedurally, I regret this. I am willing to correct procedural matters, but not at the expense of causing another scandal" (S. 27-29). Sed aditum Dicasterium die 28 octobris 2005 suam confirmavit decisionem.

7. Rebus sic stantibus, Exc.mus N. litteris diei 3 decembris 2005 provocavit ad H.S.T. (S. 32-35). Re rite discussa inter Patronos partium et Rev.mum Promotorem Iustitiae deputatum (S. 44-72), H.S.T. in Congressu diei 13 octobris 2006 decrevit recursum admittendum esse ad disceptationem coram Em.mis et Exc.mis Patribus Iudicibus (S. 73). Die tandem 11 novembris 2006 dubium hac sub formula concordatum est: **An constet de violatione legis in procedendo vel in decernendo relate ad decisionem Congregationis pro Clericis diei 22 iunii 2005** (S. 74).

Summario confecto et memorialibus a Cl.mis Patronis exhibitis, Votum

pro rei veritate dein prompsit Rev.mus Promotor Iustitiae, cui uterque Patronus respondit.

II. IN IURE ET IN FACTO. 8. Obiectum recursus est decisio Congregationis pro Clericis diei 22 iunii 2005, qua ipsa plus quam Rev.dus N. postulaverat concessit, nempe statim revocari iussit Exc.mi Episcopi decretum diei 19 augusti 2003. Cl.ma eius Patrona, proinde, contendit Congregationem ita extra petita egisse, cum non solum concederet petitam mitigationem illius decreti, verum etiam iuberet eius revocationem, quamvis Rev.dus N. id tempore utili haud impugnasset (S. 69). In causa iudiciali decisio extra petita, utcumque, nullitatem insanabilem sententiae secumfert (cf. can. 1620, n. 4), sed hic agitur de re administrativa atque pacificum est in iurisprudencia H.S.T. Auctoritatem superiorem etiam ex officio agere posse, prorsus praetermissa quaestione utrum, necne, recursus legitimus propositus sit. Id eo vel magis valet in casu, cum Congregatio censeret nullo modo sustineri posse ipsum decretum, cuius petebatur mitigatio. Non constat, proinde, Congregationem erravisse circa obiectum recursus die 30 martii 2005 a Rev.do N. propositi.

9. Argumentatio Congregationis recta linea procedit (cf. S. 24-26; 30-31): a) decisio Exc.mi Episcopi diei 19 augusti 2003 de facto imposuit poenam (expiatoriam) de qua in can. 1336, § 1, n. 2 ("privatio potestatis, officii, muneris, iuris, facultatis..."); b) sine requisito processu poenali (cf. can. 1341); c) qui, ceterum, in casu esse debuisset iudicialis, cum poena imposita sit permanens (cf. can. 1342, § 2); d) dum actio criminalis erat praescripta (cf. can. 1362, § 1).

Ipsa Exc.mus Praesul antea, nempe in litteris die 2 maii 2005 ad Congregationem datis, mentionem fecerat de revocatione facultatum die 19 augusti 2003 facta (S. 22, sub f), de petitione Rev.di N. "to review his suspension" (S. 23, sub k) et de cann. 764; 967, § 2; 974, § 2; 1108; 1333-1334 et 1335. Cum tres ultimi canones sint poenales (etsi non respiciunt poenas expiatorias sed censuras), fatendum est ipsum Exc.mum Episcopum per citationem horum canonum tunc insinuare potuisse impugnatum suam decisionem esse poenalem, et quidem suspensionem (etsi nullo modo praesupponebatur contumacia: cf. cann. 1347 et 1358, § 1).

Exc.mus autem N. iam in remonstratione coram Congregatione strenue negavit se per viam poenalem processisse atque Rev.dum N. suspendisse, contendens se *actum administrativum* posuisse, scilicet *revocationis facultatum et restrictionis ministerii* (S. 27-29). Attento contextu, patet Exc.mum Episcopum sub locutione "actus administrativi" subintellexisse "actum administrativum non poenalem". Congregatio vero in reiectione remonstrationis simpliciter iteravit argumenta iam proposita, quin explicite huic argumento Exc.mi Episcopi responderet (S. 30-31).

Idem Exc.mus Ordinarius adhuc fortius in recursu ad H.S.T. ad rem haec animadvertit: "I strongly disagree that the removal of faculties constitutes a penalty.... A Bishop does not have to apply canon 1717 (preliminary investigation) before making an administrative decision.... The Congregation... considers that my action constitutes the imposition of a perpetual penalty. However, there is no canon in the Latin Code... that states that a priest has a right to ministry.... Prescription applies in penal cases, not in administrative matters.... To summarize, then, 1. I did not impose a penalty...; 2. I used my administrative authority for the good of the diocese; 3. I do not want another civil court case implicating the Catholic Church; 4. Father N. was not suspended, and is allowed to celebrate Mass privately; 5. Father N. receives the same financial benefits as... a priest in active ministry" (S. 34-35).

Cum Congregatio et Exc.mus Episcopus circa naturam restrictionis ministerii presbyteralis Rev.do N. impositae prorsus aliter sentiant, res altius perscrutanda est.

10. Censet in primis Congregatio pro Clericis Exc.mum N. die 19 augusti 2003 de facto imposuisse poenam (expiatoriam) de qua in can. 1336, § 1, n. 2 ("privatio potestatis, officii, muneris, iuris, facultatis..."). Exc.mus autem Praesul in sessione diei 19 augusti 2003 id dixit: "Even though you are retired, I cannot leave you doing ministry and I have to revoke your faculties. From now on, you will not be permitted to celebrate mass publicly, hear confessions, preach, officiate at weddings" (S. 7). Litteris eiusdem diei ipse statuit: "As of today your faculties are herewith revoked. You cannot longer celebrate mass publicly nor hear confessions nor preach.... You are not to invite people to attend your privately celebrated masses nor to concelebrate mass publicly" (S. 9). Die 8 octobris 2004 idem Exc.mus Ordinarius quandam parvam concessit mitigationem, permittens administrationem unctionis infirmorum "on an individual basis and for family members only. However in each case you are to request permission by contacting the Chancellor or myself before administering the Sacrament of the sick. If this is not possible you are to do so shortly thereafter" (S. 12).

In primis quaerendum est utrum, necne, Episcopus praedictas restrictiones via administrativa non poenali imponere potuerit. Singillatim de unaquaque videndum est et dein alicui obiectioni respondendum.

a. Facultate ubique *praedicandi* gaudent presbyteri, ad normam can. 764, "nisi ab Ordinario competenti eadem facultas restricta fuerit aut sublata, aut lege particulari licentia expressa requiratur". Uti liquet, Ordinarius etiam citra delictum procedere potest ob quamlibet iustam et proportionatam causam. Ordinarius loci item, etiam citra delictum, revocare potest ob gravem causam facultatem ad *confessiones excipiendas* (cf. can. 974, § 1).

In utroque casu agitur de revocatione facultatis, quae haud necessario eiusdem privatio esse debet poenalis, de qua in can. 1336, § 1, n. 2.

b. Officium et ius *unctionis infirmorum ministrandi* pertinet iuxta can. 1003, § 2 ad sacerdotes, "quibus demandata est cura animarum, erga fideles suo pastoralis officio commissos; ex rationabili causa, quilibet alius sacerdos hoc sacramentum ministrare potest de consensu saltem praesumpto sacerdotis de quo supra". Requiritur proinde pro presbytero in statu quiescentiae non solum causa rationabilis verum etiam consensus saltem praesumptus sacerdotis ratione curae animarum competentis. Qui consensus ob iustam causam, etiam citra delictum, a competenti sacerdote sine dubio denegari potest. Immo, non intellegitur cur competens Ordinarius, censens in quodam presbytero ordinarie deficere condiciones ad illum consensum praestandum, sibi reservare non possit consensum ei tantummodo in casibus peculiaribus et bene circumscriptis concedendum. Restrictio in casu Rev.do N. imposita, utcumque, non videtur privatio potestatis, officii, muneris, iuris vel facultatis, de qua in can. 1336, § 1, n. 2.

c. Presbyter in statu quiescentiae, ut *matrimoniis assistere* valeat, indiget delegatione (cf. cann. 1108, § 1; 1111), quae utique etiam citra delictum ob iustam et proportionatam rationem denegari potest. Uti pro administranda unctione infirmorum, non intellegitur cur competens Ordinarius decernere non possit deficere condiciones ad illam delegationem concedendam. Neque hoc in casu agi videtur de privatione, de qua in can. 1336, § 1, n. 2.

d. "Licite *Eucharistiam* celebrat sacerdos lege canonica non impeditus, servatis praescriptis canonum quae sequuntur" (can. 900, § 2; emphasis addita). In casu autem non vetatur ipsa celebratio Eucharistiae, sed eius celebratio vel concelebratio sive in loco publico sive coram populo.

Ad normam can. 903 sacerdos "ad celebrandum admittatur etiamsi rectori ecclesiae sit ignotus, dummodo aut litteras commendatitias sui Ordinarii vel sui Superioris, saltem intra annum datas, exhibeat, aut prudenter existimari possit eundem a celebratione non esse impeditum". Debuitne Exc.mus Episcopus in casu, denegatis Rev.do N. litteris commendatitiis, normam statuere qua monebantur rectores ecclesiae in dioecesi ne presbyteros illis litteris destitutos ad celebrandum admitterent aut eos monere de possibili causa civili damnorum, si eum ad celebrandum admitterent, ut servarentur praescripta cann. 900, § 2 et 903? Cf. ad rem speciatim can. 561: "Sine rectoris aliisque legitimi Superioris licentia, nemini licet in ecclesia Eucharistiam celebrare, sacramenta administrare aliasve sacras functiones peragere; quae licentia danda aut deneganda est ad normam iuris".

Recitat can. 932, § 1: "Celebratio eucharistica peragatur in loco sacro, nisi

in casu particulari necessitas aliud postulet; quo in casu, in loco honesto celebratio fieri debet". Exc.mus Episcopus saltem implicite Rev.do N. celebrationem extra locum sacrum permisit, censens in casu haberi necessitatem, de qua in can. citato, sub condicione ne ipse fideles invitaret ad Eucharistiam ita celebratam. Habetur ne reapse in casu ratio iusta et proportionata?

Manet utcumque factum quod Rev.dus N. observare valeat exhortationem can. 904: "Sacerdotes... frequenter celebrent; immo enixe commendatur celebratio cotidiana, quae quidem, etiam si praesentia fidelium haberi non possit, actus est Christi et Ecclesiae, in quo peragendo munus suum praecipuum sacerdotes adimplent".

Restrictio in casu Rev.do N. imposita esse posse videtur poena expiatoria, de qua in can. 1336, § 1, n. 3 (potius quam n. 2), sed haud liquet eam necessario esse talem poenam.

e. Contendit autem Cl.mus Congregationis Patronus (sub n. 2 Responsionis) quod: "in nostro casu non aliqua facultas sacerdoti limitata est, vero omnes sublatae fuerunt et facultates sublatae *includuntur in illis praevisis a can. 1336 § 1 n. 2*, qui loquitur de poenis expiatoriis..." (emphasis addita).

Ad rem vero haec dicenda sunt:

- Privatio v.g. officii etiam includitur in illo canone, sed nihilominus non habetur tantum privatio officii exempli gratia parochi, verum etiam simplex amotio parochi (cf. cann. 192-195; 196; 1740-1747). Causa motiva in casu amotionis est noxia vel inefficacia exercitii eius ministerii (fortasse delicti causa), in casu privationis directe ipsum delictum commissum; causa finalis in casu amotionis est bonum fidelium tuendum, in casu privationis ipsum delictum puniendum; ratio procedendi in primo casu est mere administrativa, in altero poenalis.

- Collegium Iudicum H.S.T. recenter in sententia definitiva diei 18 martii 2006 (Prot. n. 32108/01 CA) relate ad presbyterum, de cuius idoneitate Episcopus dioecesanus ob imprudentiam cum iuvenibus dubitabat, quique interea declaratus erat "restricted from celebrating the liturgy publicly", censuit eiusmodi restrictionem a ministerio exercendo erronee a Congregatione pro Clericis consideratam fuisse poenalem (cf. ibidem, nn. 1 et 8, pp. 2 et 5-6).

11. Quibus dictis, apparet difficulter sustineri posse thesim, iuxta quam restrictiones Rev.do N. impositae necessario essent poena ei imposita. Quam ob rem – prae oculis habitis iis quae supra notavimus de distinctione inter privationem officii et amotionem ab officio – ulteriori examini subici debent haec tria: restrictionum impositarum ratio motiva, causa finalis necnon modus procedendi in casu adhibitus.

a. Exc.mus N. saltem tamquam praecipuam *causam motivam* suae decisionis constanter adduxit periculum processus damnorum coram tribunali civili,

qui respiceret etiam dioecesim (S. 7; 9; 13; 23; 27-28; 33; 36). Certo non placet iurisprudencia tribunalium civilium [...] in re eorumque interpretatio principii "Respondeat Superior" relate ad habitudinem Episcopum dioecesanum inter et presbyteros in dioecesi, sed illa iurisprudencia est factum: "there have been other cases in the Province of [...] where priests have been brought before the secular courts... The dioceses involved ended up paying substantial sums of money to the victims" (S. 28; cf. 33; 42).

Idem Exc.mus Ordinarius coram Congregatione *non egit de delicto canonico* a Rev.do N. patrato: "What Father N. did, as such, does not count as a canonical delict, unless I apply, by some form of extension, the provisions of canon 1389. Of course, it was sinful" (S. 27). Incisio "unless I apply... canon 1389" non mutat rem, sed potius indicat hypotheticam possibilitatem, qua ipse fortasse uti potuisset, sed qua de facto usus non est. Ipse vero tunc locutus est de actu Rev.di N. coram legislatione civili punibili (S. 27: "a tort"). Hisce quidem diebus non desunt legislationes civiles, quae gravem abusum, cum seriis consequentiis etiam ad damna reparanda, habent commercium sexuale cum persona adulta vulnerabili consentiente, quod occasione exercitii propriae professionis ad eam adjuvandam occurrit. In recursu autem ad H.S.T. Exc.mus N. scripsit quod Rev.dus N. admisit se delictum commisisse, sed institit causam motivam suae actionis non fuisse solam activitatem sexualem Rev.di N. verum etiam totam rei condicionem: "While Father N. admitted to committing a delict, it was the entire picture that led me to the action I did, and not just the sexual involvement" (S. 34). Vox autem "delict" hic interpretanda videtur, attentis nuper dictis, de delicto civili potius quam canonico.

Cl.mus Congregationis Patronus (n. 3) obicit motivationem solam fuisse relationem a sacerdote cum muliere habitam. Concedendum est illam relationem fuisse causam remotam, ex qua orta est causa motiva directa, seu periculum causae civilis damnorum.

b. Neque adducta est ab Exc.mo Praesule delictum puniendum tamquam *causa finalis* suae decisionis, sed vitandum periculum causae civilis damnorum, quae non solum gravia damna oeconomica pro dioecesi secum latura censebatur, verum ex divulgatione factorum in diurnariis etiam diffamationem pro ipso Rev.do N. necnon ulteriorem perditionem fiduciae in presbyteros ex parte fidelium et demissum animum in iisdem presbyteris (S. 7; 9; 15; 23; 28-29; 33-35). Ad rem Exc.mus Episcopus asserit quod: "Ms. [...] has refrained from taking any legal measures because we have acted expeditiously..." (S. 23); "She is willing to forego pressing civil charges if the two priests in question are no longer in ministry" (S. 27); "The lady made it clear that she will sue the Diocese if he is back in ministry" (S. 33). Fortasse autem spiritum quendam vindicativum sapiunt haec Exc.mi Praesulis verba in recursu ad

H.S.T.: "Otherwise, how could a person who is a victim of pressure, abuse, etc., ever obtain justice in the Church?", sed ipse statim addidit: "but I did not view the present case as a penal matter, but rather as a disciplinary one" (S. 35).

c. Consequenter Exc.mus N. contendit se *decretum* tulisse *administrativum seu disciplinare* (S. 28; 35), et de facto in emananda sua decisione haudquaquam usus est procedura poenali, *prorsus praetermisso examine circa imputabilitatem Rev.di N., opportunitatem promovendi processum poenalem et praescriptionem actionis, nulla instituta investigatione praevia atque haud servata ratione procedendi poenali, de qua in can. 1720* (cf. praesertim S. 34-35).

Omissa ratio poenalis procedendi a Cl.mo Congregationis Patrono (n. 5) ex adverso habetur probatio illegitimitatis decisionis Exc.mi Episcopi. Desunt vero praesupposita, scilicet ratio poenalis tam directe motiva quam finalis.

12. Congregatio pro Clericis in impugnata sua decisione egit de poena permanenti, quae sine processu poenali iudiciali imponi non potuisset. Uti patet ex remissione ad can. 1342, § 2 sub locutione "poenae permanentis" subintellegebatur poena perpetua. Fortasse ita indirecte insinuabatur agi in casu de re poenali, nam perpetua prohibitio exercendi potestatem diffculter tamquam praeceptum mere disciplinare considerari potest, uti asseritur in sententia definitiva diei 11 iunii 1993 coram Fagiolo in una Pampilonen. (prot. n. 22785/91 CA, n. 8, p. 6): "Prohibitio exercendi potestatem... delinquentem afficere potest tamquam poena expiatoria (cfr. can. 1336, § 1, n. 3), atvero etiam citra delictum tamquam praeceptum mere disciplinare ob iustam et proportionatam causam eaque perdurante imponi potest. Perpetua autem prohibitio exercendi potestatem... diffculter tamquam praeceptum mere disciplinare considerari potest". Sed Exc.mus Episcopus nullibi locutus est de revocatione perpetua facultatum vel de prohibitione perpetua ministerii coram populo exercendi. Immo, attenta ratione motiva una cum causa finali eius decisionis, apparet hanc ita conexam esse cum vitando periculo causae civilis damnorum ut cessato illo periculo per se revocari possit. *Agitur proinde in casu non de decisione in perpetuum, sed ad tempus indeterminatum seu perdurante causa.* Revocatio autem facultatum ad tempus indeterminatum haudquaquam confundi potest cum poena in perpetuum imposita (cf. S. 34). Coetus, ceterum, consultorum Pontificiae Commissionis Codici Iuris Canonici Recognoscendo distinctionem fecit inter poenas perpetuas et poenas ad tempus indefinitum (*Communicationes* 10 [1976] 174). Ex asserta igitur permanentia revocationis facultatum, de qua in casu, concludi haud potest in casu reapse agi de re poenali et non de re mere administrativa non poenali. Immo, etiam mitigatio ab Exc.mo

Episcopo litteris diei 8 octobris 2004 concessa suadere videtur non agi in casu de perpetuitate.

Argumentum contrarium a Cl.mo Congregationis Patrono (n. 6) propositum non intellegitur. Exc.mus enim Episcopus tantummodo Congregationi respondit se deinceps iuxta eius mentem acturum esse. Pergit idem Patronus (n. 7) quod "exercitium vel suspensio activitatis ministerialis sacerdotis pendere nequit ab hoc quod, etsi sine ullo fumo boni iuris, aliqua persona (psychice fragilis: mulier) aliquam causam in foro civili (in alio ordine) introducere velit vel minus". Supra iam exposuimus perplexitatem circa iurisprudentiam tribunalium civilium [...] in re, sed Ecclesia vivit in mundo.

13. Rebus sic stantibus, accedendum est thesi Exc.mi N., iuxta quem in casu non agitur de re poenali, sed disciplinari, seu mere administrativa. Utique concedendum est Congregationem pro Clericis per mentionem cann. 1333-1335 ex parte ipsius Exc.mi Episcopi in errorem deductam esse ante suam decisionem diei 22 iunii 2005, sed prorsus non intellegitur quo modo idem Dicastrium post remonstrationem Exc.mi Episcopi die 28 octobris 2005 illam decisionem simpliciter confirmaverit propter rationes iam adductas, quae non apparent ad rem.

Obicit Cl.mus Congregationis Patronus (n. 8) quod "non sufficit verba mutare ut habeatur substantiae mutatio". Sed proprie hanc ob rem investiganda erat ipsa substantia et non sola verba.

14. Quae supra in lucem posita sunt, sufficiunt ad decisionem in casu ferendam, claritatis tamen causa animadvertendum est curnam H.S.T. momentum non tribuerit duabus aliis rationibus ab Exc.mo Episcopo invocatis.

Exc.mus N. in remonstratione coram Congregatione invocavit normas speciales Statuum Foederatorum Americae Septentrionalis, a Sancta Sede recognitas, quae sub n. 9 statuunt Episcopum dioecesanum habere "the executive power of governance through an administrative act, to remove a cleric from office, to remove or restrict his faculties, and to limit the exercise of priestly ministry" (S. 28). Hae autem normae per se non respiciunt ditionem [...] et praeterea interpretandae sunt intra ambitum legis universalis Ecclesiae, nam in earum versione recognita in praeambulo explicite statuitur agi de normis additiis ad ius universale et in ipso n. 9 explicite nunc affirmatur rem interpretandam esse intra ambitum iuris universalis ("within the parameters of the universal law of the Church").

Idem Exc.mus Ordinarius dein in recursu ad H.S.T. invocavit can. 223 ad probandam legitimitatem suae decisionis relate ad Rev.dum N.: "canon 223 authorizes an ecclesiastical Superior to restrict the use of certain rights in order to protect the common good" (S. 34). Ad rem haec sedulo notanda sunt: a) can. 223 concludit titulum "De omnium christifidelium obligationi-

bus et iuribus”; b) canones huius tituli (208-223) proveniunt ex schemate Legis Ecclesiae Fundamentalibus; c) agitur in illo canone de moderamine illarum obligationum et iurium fundamentalium ad bonum commune tuendum; d) can. 223 tantum principium omnino generale proponit, cuius magis concreta determinatio proprie fit per actus potestatis legislativae, in primis et praepriis in ceteris normis ipsius CIC; e) quibus Episcopi non possunt derogare, secus actum esset de principio legalitatis et ianua pateret arbitrarierati (cf. V. DE PAOLIS, “Incardinazioni anomale”, in L. NAVARRO, *L'Istituto dell'incardinazione*, Milano 2006, 351-377, vide 367-377). Adde quod potestas moderandi exercitium illarum obligationum et iurium haudquaquam aequari potest cum potestate idem exercitium tollendi (cf. F. DANEELS, “L'investigazione previa nei casi di abuso sessuale di minori”, in J. J. CONN – L. SABBARESE, *Iustitia in caritate*, Città del Vaticano 2005, 409-506, vide 503). Quod si, nihilominus, ex quadam analogia illud principium omnino generale obligationibus et iuribus clericorum applicetur, utcumque praescindi nequit a legibus magis concretis ad rem pertinentibus, quae sua vice utpote normae generales applicandae sunt ratione habita circumstantiarum singularium uniuscuiusque casus concreti.

Quibus dictis, iam patet haudquaquam sufficere in re invocationem can. 223 vel remissionem ad art. 9 normarum specialium Statuum Foederatorum Americae Septentrionalis, immo non satis efferrī potest periculum arbitrarieratis quod ingenua invocatio principiorum ibi propositorum secumfert.

15. Attenta autem concreta ratione tam motiva quam finali decisionis Exc. mi Praesulis, de qua in casu, causa iusta et proportionata haberi videtur ut ipse facultates Rev. di N. revocare eiusque exercitium ministerii presbyteralis restringere potuerit. Hac tamen de re quidquid est, satis constat Congregationem pro Clericis in decernendo erravisse, eo quod erronee decisionem Exc. mi [...] tamquam actum poenalem consideravit, loco actus mere administrativi non poenalis.

III. CONCLUSIO. 16. Omnibus sive in iure sive in facto aequae rimatis, infra-scripti Patres pro Tribunali sedentes ac solum Deum prae oculis habentes, dubio proposito respondendum esse decreverunt atque respondent:

Affirmative, seu constare de violatione legis in decernendo relate ad decisionem Congregationis pro Clericis diei 22 iunii 2005.

Partes suo quaeque Cl. mo Patrono congruum solvant honorarium. A Congregatione pro Clericis insuper solvendae sunt expensae processuales.

Hanc definitivam sententiam cum omnibus quorum interest communicandam et executioni mandandam decernimus, ad omnes iuris effectus.

Datum Romae, e sede Supremi Signaturae Apostolicae Tribunalis, die 28 aprilis 2007.

(Signati) AUGUSTINUS CARD. VALLINI, *Praefectus*
ZENO CARD. GROCHOLEWSKI, *Ponens*
+ IOSEPHUS MERECIECA
+ FRANCISCUS COCCOPALMERIO
+ HENRICUS MUSSINGHOFF

Notificetur.

Die 23 iunii 2007.

+ VELASIUS DE PAOLIS, c.s., *Secretarius*
PAULUS MALECHA, *vices Praepositi Cancellariae gerens*